

Kokemusasiantuntija: Jonne

Minä olen Jonne ja haluan kertoa teille minun kokemuksiani transihmisenä ja prosessista transpolilla sekä siitä mitä ennen on tapahtunut. Minä olen 28-vuotias ja eilen minut kirjattiin ulos transpolilta. Minä olin siellä kaksi ja puoli vuotta ja minä koen, että koko minun transtarinani alkaa hyvinkin lapsuudesta, jolloin minä en oikeastaan miettinyt sukupuoltani paljon. Se ympäristö missä minä kasvoinkin oli sellainen, että siellä ei korostettu sukupuolta, että sai leikkiä kenen kanssa halusi ja millä leluilla halusi. Ja sitten kun oli omaa tahtoa niin pukeutua miten halusi. En tietenkään välttynyt työttömyydestä tai sellaiselta vaaleanpunaiselta maailmalta mitä ympäriltä tuli, mutta siihen ei ollut painetta siihen laatikkoon itseään laittaa. Teini-iässä minun itseilmaisuni muuttui paljon maskuliinemmaksi. Minä en niinkään kokenut, että minä olisin yksi tytöistä enkä pojista, mutta minä en tiennyt silloin muista vaihtoehdoista, että siinä maailmassa missä minä kasvoinkin oli vain tyttöjä ja poikia. Ja minä en tuntenut sitä, että kumpaan minä niistä kuuluisin enkä itse asiassa vielä koe nytkään, mutta minä en ajatellut sitä silloin niin paljon. Minä vaan olin oma itseni ja silloin oli ihan ok olla pelkästään minä. Minä en kokenut ulkopuolisuuden tunnetta siitä, että minä en ole yksi tytöistä tai yksi pojista, vaan enemmän sellaista samaistumisen puutetta, että minä en kuulu niihin kumpaankaan ryhmään.

Minä otin käyttöni itselleni nimen Jonne kun minä olin 14-vuotias ja sen ympärille ja jotenkin sen turvin minä aloin myös rakentaa identiteettiäni ja olemusta. Se oli minulle paljon parempi nimi kuin se minkä minä olin kasteessa 14 vuotta aikaisemmin saanut. Yläasteella meidän luokka oli todella turvallinen ja siellä oli hyvä olla. Me olimme matikkaluokka, joten me olimme koulun niin sanottu surkein ja noloin luokka, joten siellä oli hyvä olla sellainen kuin oli, koska kaikki muutkin olivat vähän erilaisia kuin muut koulussa. Silloin niinä aikoina minun kaverini sanoivat minulle, että he eivät koe minua tytöksi tai pojaksi, että minä olen pelkästään Jonne niille ja se oli todella kiva kuulla ne sanat. Minulla oli tosiaan hyväksyviä ihmisiä ympärillä, luokka, kaverit ja opettajat käyttivät myös sitä nimeä mitä minä halusin. Perheelle puhuminen toisaalta oli todella vaikeaa, vaikka he tiesivät että minä käytän Jonne-nimeä. Minulla meni monta vuotta siihen, että minä pyysin heitä käyttämään sitä nimeä mitä minä halusin. Voi olla, että isoista asioista puhuminen perheen kanssa oli sen takia vaikeaa, koska niistä ei oikein oltu koskaan perheessä puhuttu ja sitten sellainen asia mikä on todella iso osa identiteettiä ja todella tärkeää, myös sellaista haurasta, niin tuntui todella vaikealta että minä niistä puhuisin.

Teininä minulla oli paljon ahdistuneisuutta ja itsetuhoisuutta. Nyt jälkikäteen ajateltuna tuntuu, että osa siitä johtui sukupuoliristiriidasta kun en osannut sanoa, että mikä on. Lukion jälkeen tapasin tietoisesti ensimmäisen transihmisen. Hän oli prosessissa oleva transmaskuliini ja silloin minä ymmärsin, että minäkin voin tehdä tälle epämääräiselle tunteelle jotain tai sille, että minä en koe itseäni tai siten että minä en koe olevani sellainen kuin minun kuuluisi olla, että jonain päivänä minun olisi mahdollista olla myös fyysisesti ja siten myös henkisesti se kuka minä oikeasti olen. Siinä meni kuusi vuotta ennen kuin minä hakeuduin transprosessiin. Ja syitä siihen, että minä en ollut vielä hakeutunut prosessiin oli se, että minulla ei ollut tarpeeksi turvaa ja tukea ympärillä, ehkä sellaista itsevarmuutta ja itseluottamusta puuttui ja elämäntilanne ei ollut tuntunut sopivalta sekä valmiutta ja rohkeutta puuttui. Mutta sitten ne kaikki palaset osuivat kohdalleen ja elämä rakentui sellaiseksi, että minulla oli valmiutta hakeutua prosessiin. Yksi asia myös miksi minä pelkäsin hakeutua oli se, että pitääkö minun valehdella siellä että saisin hoitoja, kun minä en koe että minä olisin mies tai nainen enkä oikeastaan muun sukupuolinenkaan. Ja muun sukupuolisuuden diagnoosilla ei silloin saanut sellaisia hoitoja mitä minä olisin halunnut. Ja minä tarvitsin samoja hoitoja mitä transmaskuliinisen diagnoosilla saisi ja minua pelotti, että pitääkö minun valehdella siellä että minä olen mies, istua pöydän ääreen ja sanoa kovaan ääneen että minä olen mies, minä tarvitsen näitä hoitoja. Mutta sellaista tilannetta ei koskaan tullut, en minä koskaan sanonut transprosessin aikana että minä olen mies. Ei minun tarvinnut eikä sitä myöskään odotettu. Transpolilla oltiin paljon avarakatseisempia ja ystävällisempiä kuin mitä minä osasin odottaa, mutta silloin kun minä menin

sinne niin minä olin kuullut paljon kauhutarinoita. Minua pelotti mennä transpolille. Sen lisäksi että pitäisikö minun valehdella minua pelotti, että olenko minä tarpeeksi trans, sanonko minä oikeita sanoja, sanonko minä jotain väärää, että hoidot evättäisiin. Minusta tuntui, että minä menen sinne kilven ja miekan kanssa ja taistelisin oman tieni läpi saadakseni sen diagnoosin minkä minä tarvitsin. Mutta tosiaan, siellä oli todella ystävällinen henkilökunta ja minä odotin niitä käyntejä, että se oli ihanaa päästä jakamaan kokemuksia ja puhumaan niistä raskaista asioista ja myös olemaan toiveikas siitä että joku päivä tämä muuttuu paremmaksi ja elämä muuttuu helpommaksi. Kiitos vaan minun hyvälle omalle hoitajalleni poliilta.

Minä lähdin hakemana sitä, että minä olisin raamikkaampi, ääneni olisi matalampi ja mahdollisesti myös että minä menisin rintakehäkirurgiaan. Prosessi kesti kaksi ja puoli vuotta siitä, että minä hain terveyskeskukselta lähetteen ja eiliseen, että minut uloskirjattiin transpolilta. Tämä prosessi venyi myös sen takia, että minulla oli mielenterveydellisiä haasteita ja minä pelkäsin, että niiden takia minä saisin niin sanottua jäähyä, että minun hoitoni keskeytettäisiin. Mutta sekin pelko oli turhaa. Niitä jatkettiin sitten kun minä olin ok. Se oli tosiaan todella pitkä kaksi ja puoli vuotta aikaa olla prosessissa tai transpolilla, mutta samalla se oli hyvää aikaa ja hyvä paikka pohtia sitä mitä tapahtuu ja miksi minä olen siellä ja mitä minä haluan ja valmistautua henkisesti tuleviin korjauksiin. Jotkut asiat eivät valjenneet ollenkaan siellä, esimerkiksi se että kumman, miehen vai naisen sukupuolimerkinnän minä haluaisin passiini. Mutta sitten minä päädyin siihen, että ehkä se miehen merkintä on helpompi käytännön syistä, vaikka kumpikin merkintä tuntuu väärältä. Ja minä juttelin tästä samasta haasteesta lääkärin kanssa transpolilla ja hänkin sanoi, että valitettavasti on vaan kaksi mahdollista merkintää saada passiin tällä hetkellä. Nyt minä olen ollut vuoden testoilla ja minun ääneni on madaltunut ja myös minulle on tullut karvoitusta ja raamikkuutta lisää. Ja se on tuntunut hyvältä ja minä huomaan, että minun on paljon helpompi olla itseni kanssa. Minä olen itsevarmempi ja minä olen rauhallisempi tai että on sellainen sielunrauha, että on rennompi olo ja myös muiden ihmisten kanssa minun on paljon helpompi olla kun minusta tuntuu, että minä olen pikku hiljaa enemmän itseni.